

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Први разред – А категорија

1. Нека је $ABCD$ траpez код кога је $AB \parallel CD$ и P тачка на продужетку дијагонале AC тако да је C између A и P . Ако су X и Y средишта основица AB и CD , а M и N пресечне тачке правих PX и PY са дужима BC и DA , редом, доказати да је права MN паралелна основицама трапеза.
2. У једнакоstrаничном троуглу $\triangle ABC$ је $|AB| = 2$. Нека су M и N унутрашње тачке странице AB такве да је $|MN| = 1$. Доказати да је $\angle MCN > 30^\circ$.
3. Колико има тројки природних бројева (a, b, c) таквих да је $2a + 1$ дељиво са b , $2b + 1$ дељиво са c , и $2c + 1$ дељиво са a ?
4. Шаховска табла димензија 2004×2004 је поплочана доминама димензија 1×4 . Може ли број хоризонталних домина да буде једнак броју вертикалних домина?
5. Колико има природних бројева n , $10 \leq n < 100000$, дељивих са 4 у чијем се декадном запису не појављује цифра 0 и никоје две суседне цифре нису једнаке?

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Други разред – А категорија

1. Дат је троугао $\triangle ABC$. Права симетрична тежишној дужи из A у односу на симетралу угла $\sphericalangle BAC$ сече описани круг троугла $\triangle ABC$ у K . Нека је L средиште дужи AK . Доказати:

$$\sphericalangle BLC = 2\sphericalangle BAC.$$

2. Наћи максималну вредност израза

$$I = a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + e^2$$

ако су $a \geq b \geq c \geq d \geq e \geq 0$ реални бројеви за које важи $a + b \leq 5$ и $c + d + e \leq 5$. Када се постиже та вредност?

3. Нека је a природан број већи од 1. Доказати да је број

$$n(2n + 1)(3n + 1) \dots (an + 1)$$

дељив свим простим бројевима мањим од a , за сваки природан број n .

4. Разлика корена квадратне једначине $x^2 + px + q = 0$ ($p, q \in \mathbb{R}$) једнака је 4. Наћи те корене тако да збир $p + q$ буде најмањи могући.

5. Постоји ли бесконачан подскуп скупа природних бројева такав да ниједан његов члан, нити збир неколико његових елемената није степен природног броја (тј. није број облика a^k , $a, k \in \mathbb{N}$, $k \geq 2$)?

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Трећи разред – А категорија

1. Дат је круг k и његов пречник AB . Нека је P произвољна тачка тог круга различита од A и B . Пројекција тачке P на AB је Q . Круг са центром P и полупречником PQ сече круг k у C и D . Пресек правих CD и PQ је тачка E . Нека је F средиште AQ , а G подножје нормале из F на CD . Доказати да је $EP = EQ = EG$ и да су тачке A , G и P колинеарне.
2. У скупу реалних бројева наћи сва решења система једначина
$$x = 1 + \sqrt{y}, \quad y = 1 + \sqrt{z}, \quad z = 1 + \sqrt{x}.$$
3. Ако је $n \in \mathbb{N}$ такав да
$$n \mid (1^n + 2^n + \dots + (n-1)^n) + 1,$$
доказати да n није дељив ниједним квадратом већим од 1.
4. Функција $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ је таква да је
$$x + f(x) = f(f(x))$$
за свако $x \in \mathbb{R}$. Наћи сва решења једначине $f(f(x)) = 0$.
5. Дејан је пре x година имао x пута мање година него онда кад је y година раније имао y пута мање године него што има сада, при чему су x , y и број Дејанових година природни бројеви. Колико све година може да има Дејан?

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Четврти разред – А категорија

1. Дат је конвексан петоугао $ABCDE$ код кога је $DC = DE$ и $\sphericalangle DCB = \sphericalangle DEA = 90^\circ$. Нека је F унутрашња тачка сегмента AB одређена условом $AF : BF = AE : BC$. Доказати да је $\sphericalangle FCE = \sphericalangle ADE$ и $\sphericalangle FEC = \sphericalangle BDC$.
2. Дат је оштроугли троугао ABC . Нека су M , N и P средишта страница AB , AC и BC , A_0 подножје нормале из тачке N на страницу BC , и нека је A_1 средиште дужи MA_0 . Конструиримо аналогно B_1 и C_1 . Доказати да се праве AA_1 , BB_1 и CC_1 секу ако и само ако је троугао ABC једнакокрак.
3. Означимо са $d(n)$ број делилаца природног броја n . Одредити све природне бројеве n такве да међу бројевима $n, d(n), d(d(n)), d(d(d(n))), \dots$ нема ниједног потпуног квадрата.
4. Наћи све 1-1 функције $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ које задовољавају услове:
 $1^\circ f(f(m) + f(n)) = f(f(m)) + f(n), \quad 2^\circ f(1) = 2, \quad f(2) = 4.$
5. Нека је A скуп од 6 елемената. Доказати да у свакој фамилији $\{A_1, A_2, \dots, A_{11}\}$ различитих троелементних подскупова од A , постоје три различита скупа A_i, A_j и A_k који су сви подскупови истог четвороелементног скупа.

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Први разред – Б категорија

1. Нека су a , b и c три различите цифре, од којих ниједна није једнака нули, за које важи $\overline{abc} : c = \overline{bc}$.
Одредити те цифре.
2. У правоуглом троуглу $\triangle ABC$ над катетом AC као над пречником конструисан је круг k који сече хипотенузу AB у тачки E . У тачки E конструисана је тангента t круга k која сече катету BC у тачки D . Доказати да је троугао $\triangle BDE$ једнакокраки.
3. Дат је паралелограм $ABCD$. На правама AB , BC , CD и DA изабране су, редом, тачке A_1 , B_1 , C_1 и D_1 тако да је B средиште дужи AA_1 , C средиште дужи BB_1 , D средиште дужи CC_1 и A средиште дужи DD_1 .
  - а) Доказати да је четвороугао $A_1B_1C_1D_1$ такође паралелограм.
  - б) Израчунати површину четвороугла $A_1B_1C_1D_1$, ако је површина четвороугла $ABCD$ једнака 2004cm^2 .
4. Одредити коефицијенте $a, b \in \mathbb{R}$ полинома $P(x) = x^3 + ax^2 - 2x + b$ ако се зна да је $x = -2$ нула полинома и да $P(x)$ при делењу са $x + 3$ даје остатак -12 , а затим факторисати полином $P(x)$.
5. Колико има природних бројева n , $10 \leq n < 100000$, дељивих са 4 у чијем се декадном запису не појављује цифра 0 и никоје две суседне цифре нису једнаке?

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Други разред – Б категорија

1. Наћи сва реална решења једначине
$$(x^3 - 9x^2 - x + 9)^2 + (x^3 + 3x^2 - x - 3)^4 = 0.$$
2. Нека је AB пречник круга k и тетиве AD и BC тог круга се секу у тачки E . Доказати да
$$AE \cdot AD + BE \cdot BC$$
не зависи од избора тачака C и D .
3. Наћи све природне бројеве x и y тако да важи $x + y^2 + \sqrt{x - y^2 - 1} \leq 1$.
4. Разлика корена квадратне једначине $x^2 + px + q = 0$ ($p, q \in \mathbb{R}$) једнака је 4. Наћи те корене тако да збир $p + q$ буде најмањи могући.
5. Наћи све целе бројеве m такве да важи $(1 + i)^m = (1 - i)^m$.

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Трећи разред – Б категорија

1. Који је од бројева $2^{\sqrt{\log_2 2004}}$ и $2004^{\sqrt{\log_{2004} 2}}$ већи?
2. Наћи висину правилне четворостране пирамиде ако је запремина лопте описане око пирамиде једнака V , а нормала, конструисана из центра те лопте на бочну страну, образује са висином пирамиде угао α .
3. Нека је O средиште описаног круга једнакокраког тоугла $\triangle ABC$. Ако је $AB = AC = b$ и $\sphericalangle BAC = \alpha$ ($\alpha \neq 120^\circ$). Наћи дужину дужи BD , при чему је D пресечна тачка правих BO и AC .
4. Доказати да за све α и $\beta \neq k\frac{\pi}{2}$ ($k \in \mathbb{Z}$) важи неједнакост
$$\frac{\cos^4 \alpha}{\sin^2 \beta} + \frac{\sin^4 \alpha}{\cos^2 \beta} \geq 1.$$
Када важи једнакост?
5. У зависности од реалног параметра a решити систем једначина:
$$\begin{array}{rclcl} x & + & y & - & z & = & 1 \\ 2x & + & 3y & + & az & = & 3 \\ x & + & ay & + & 3z & = & 2 \end{array} .$$

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

27.03.2004.

Четврти разред – Б категорија

1. Наћи све просте бројеве p и q такве да једначина $x^4 - px^3 + q = 0$ има цео корен.

2. Наћи све природне бројеве n такве да функција $f(x) = \cos nx \cdot \sin \frac{5}{n}x$ има период 3π .

3. Нека је $n \in \mathbb{N}$. Решити систем једначина:

$$\begin{aligned}x_1(x_1 + x_2 + \dots + x_n) &= 1 \\x_2(x_1 + x_2 + \dots + x_n) &= 3 \\x_3(x_1 + x_2 + \dots + x_n) &= 5 \\&\vdots \\x_n(x_1 + x_2 + \dots + x_n) &= 2n - 1.\end{aligned}$$

4. Наћи све реалне вредности параметра a такве да функција

$$f(x) = \frac{1}{3}2^{3x} + a \cdot 2^{2x-1} + (1-a)2^x$$

буде растућа за све вредности $x \in \mathbb{R}$.

5. Доказати да за све природне бројеве n важи

$$\log(n+1) > \frac{\log 1 + \log 2 + \dots + \log n}{n}.$$

Време за рад 240 минута.
Задатке детаљно образложити.